

HIRDETÉSI NYELVEK.

Működési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szerkesztésével és a kiadás körül minden körülmények ide intézendők.

Bármentetlen levelek csak ismert készlet fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küllve

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 ft — kr.
Negyedévre 2 ft 50 kr.
Egy óra 1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasznosított egyszeri beiktatásért 5k.
Helygdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilvántartás díj minden hirdetésért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajcár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen, Hétfő, Október 8.

197. szám.

Bécsi császárnapok.

(P. C.) A fiatal német császár immár két nap óta időz itt; mint vendége nemcsak a Habsburg háznak, hanem az egész osztrák-magyar monarchiának. Ugyanazon rendkívüli szívéllyel, tisztelettel, mellyel az udvar fogadta őt, tapasztalta a lakosság részéről is. És az ifjú imperator, egy világos fő, gyorsan s élesen megfigyelő s itélő szellem, nem is mulasztotta el, e ténynek fölismerését érthetően jelezni: alig, hogy a főséges uralkodóház tagjait üdvözölte és a külügyminiszter felőráig tartó kihallgatáson fogadta s vele néhány, a két centralhatalom szövetséges barátságát teljesen számbavevő barátságát teljesen számbavevő fogadást váltott, Tisza Kálmánt kívánta látni, a vezető magyar államférfit, a hatalmas békeliga erős, mindig megbízható „másik támaszát.”

Ezen kihallgatásnál politikáról a szó tulajdonképeni értelmében szó sem volt, de a német császár a szövetségnek egész becsületességét kifejezte azon szavakban, melyeket mondott, épp úgy, mint az udvarnál. Németország és Ausztria-Magyarország közt nincs többé szükség politikai fejtegetésekre, oly tiszta és igaz a kölcsönös viszony. Kell-e, hogy férj és feleség tiz éves boldog, egyetlen felreemtés által sem zavart házasság után egymásnak szerelmet valljanak s arról beszéljenek, hogy mint vezessék a közös háztartást?

II. Vilmos kimondta s megtartotta, hogy szívében elenyészhetlenül, eltörülhetlenül, egész életére be van véve a tisztelet és szeretet Ferencz József császár és király iránt és az őszinte szövetségi hűség az osztrák-magyar monarchiához: ennek konstatálása azon dicső férfias modorban, mely a fiatal imperator sajátja, nekünk a legbecesebb politikai ajándék, melyet csak adhatott. Midőn dicső királyunknak hódol, s kitünteti az érdemteljes államférfiakat, felelősségdus vivőit azon politikának, mely az övé, úgy,

miként a miénk, — legfontosabb kezességét adja érzelmei őszinteségének. Más kezességét éppen nem kívánunk, nincs rá szükségünk.

És így hajt a békeliga mindig új virágokat, melynek gyümölcseit egész Európa élvezi. Szívől üdvözi a derék szövetséges barátot Ausztriának és Magyarorságnak minden honfia a monarchia földjén s ha átvonul az Alpseken a szövetségben a harmadikhoz, és az örök Rómában, a legnagyobb szerűbb világtörténelmi remiszenciák fényében sütkérezik, úgy oda is elkísérik őt a monarchia népeinek legjobb kívánatai, a sugárnak viszfénye, mely körülte fonódik, reánk is esik és a mi nemeset és jót ő ott teszen, azt a békéért teszi, azt éretünk is teszi.

A bécsi császárnapok zavartalan fényűzők voltak s világító nyomokat hagynak azok maguk után a kortörténetben, monarchiánk annaleseiben. Magyarország pedig megkapta az őt megillető becsületet: Vilmos császár ismeri és nagyrabecsüli Magyarországot.

Négy új törvényjavaslat.

Az országgyűlés tudvaleg e hó 15-én van egybehíva, de miután királyi leirat által a megnyitás elhalasztott, lehet, hogy a képviselőház első ülését csak szerdán, október 17-én, fogja tartani.

A miniszterelnök — mint a Bud. Corr. jelenti — már az első ülésen négy nagyfontosságú törvényjavaslatot fog benyújtani. Az első az 1889-iki költségvetésről, a második az italmérsi jogról, a harmadik a regálé megváltásáról és a negyedik a pénzügyi igazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat. A jövő évi költségvetés kiadási részében, kivéve az államadósági kamatokat, ugyanabban a kertben mozog, mint az idei költségvetés; a hol főképen a rendkívüli költségvetésben megtakarítás lehetséges volt, a kormány előterjesztésében azt kerestül is vitte. A bevételek tetemes többletet mutatnak fel, úgy hogy a mérleg teljesen meg fog felelni a miniszterelnök által, annak idején tett ama nyilatkozatnak, hogy az 1889 ki költségvetés csak nagyon csekély deficitet fog felmutatni. — Az italmérsi jogról az ezzel kapcsolatban álló regálé

megváltásról szóló törvényjavaslatok annak idején ismertetve voltak, azóta lényegesebb változás nem történt rajtuk. Csakis az a százalékszám, mely a meghatározandó összegből kezelési költség címén lesz levonandó, nincs még véglegesen megállapítva.

Kiváló jelentőséggel bír ama terjedelmes törvényjavaslat is, mely a pénzügyi közigazgatás reformját öleli fel. Központosítva lesz a javaslat értelmében a pénzügyminiszterium összes közegeinek és kirendeltségeinek teendője megváltás, kerületenként egy-egy hivatalban. Véget fog vetni ez a törvény amaz anomáliának, hogy az adó-kivető és az adó-beszédő, a díj- és illetékszabási hivatalok, a pénzügyi adminisztrációnak egyéb közegei mind külön külön intézkedtek, úgy, hogy a felek gyakran tény leg nem tudták, tulajdonképen mennyi adót kell fizetniük.

Miután a képviselőház pénzügyi bizottsága a jövő évi állami költségvetés tárgyalásával minden esetre hosszabb ideig lesz elfoglalva, valószínű, hogy a regálé megváltásáról és az italmérsi jogról szóló törvényjavaslat tárgyalására, miután a kormány azokat már 1889. január 1-jével akarja életbe léptetni, egy külön bizottság lesz kiküldendő, úgy, hogy a törvényjavaslatok, mihelyt a bizottság jelentését beterjeszti, esetleg a véderőrlés és a honvédségről szóló törvényjavaslatok letárgyalása után napirendre lesznek tűzhetőek. A pénzügyi igazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat is oly sürgős, hogy annak letárgyalása még ez évben kívánatos. A regálé megváltásáról szóló törvény, ha a jövő év elején életbe is fog lépni még nem jelenti azt, hogy ama nagy pénzügyi művelet is, mely a megváltással jár, a közel jövőben kereszttül lesz viendő. Addig, míg az egyes megváltási összegek meg nem lesznek állapítva, ez pedig a legjobb esetben a törvények életbelépésétől számított 6 hónapot fog igénybe venni, pénzügyi műveletről szó sem lehet, úgy, hogy a regálé kötvények értékesítése csak a jövő évben várható, a mikor az állam a megváltást tényleg eszközölheti, már csak azért is, hogy kamatvesztést ne szenvedjen.

Külföld.

A Bécsben mondott fejedelmi toastok, netesen a „felbontatlan barátság” és a „törhetetlen barátság” kifejezések, rendkívüli hatást keltettek Berlinben. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung e barátság fennállását Európa áldásának mondja. A Vossische Zei-

tung és a Berliner Tagblatt kiemeli a petterhoi és a bécsi találkozás közötti különbséget: ott a rokoni érzülettel való tüntetéssel kellett áthidalni az ellentéteket; itt áldozatra kész, barátságos odaadást szentesíti a jelenre és a jövőre két rokon nemzet szövetsége.

Vilmos németcsászár szombaton és tegnap Müsteg környékén vadászott őfelsége a király, Rudolf trónörökös, Albert szász király társaságában. A császár Bécsből Rómába utazik s látogatást tesz a Vatikánban. A „Nord” azt írja, hogy a német császárnak Bécsben időzése alatt sikerült a bolgár kérdést megoldására az első lépéseket megtenni.

A császár utazási programja a római látogatás után még nincsen véglegesen megállapítva, valószínű azonban, hogy összesével, Henrik herceggel, néhány napra Bécsbe fog utazni.

A Frigyes császár naplója még folyvást izgalomban tartja a német sajtó egy részét. A szabadkonzervatív Deutsches Wochenblatt, mely a fiatalabb Delbrücköt és Schaffét is munkatársai közé számítja, rosszalja a Bismarck-féle jelentés közlését, különösen ama passzusát, mely az indikrécióktól való aggodalomról szól, mert ez esorbítja az elhunyt császár emléket, valamint a népnek a dinasztikához való bizalmát.

Szerbia. Mijatovic szerb külügyminiszternek, ki Gleichenbergből hazatért, a király sajtóközli iratot adott át, melyben a jelenlegi Christian cabinetnek eddigi magatartásáért köszönetet mond, s a jövőre néve is teljes bizalmát fejezi ki irányában.

Az új internacionale szervezetéről a Times egy new-yorki levele fontos adatokat közöl. Az internacionalenek több milli tagja van, a kik forradalmi klubokba kereskedelmi egyesületekbe és szocialista kerületi bizottságokba vannak osztva. Csak a vezetők tudják a jelszavakat. A szövetség élén az igazgató-tanács áll, mely New-Yorkban székel. — Központi bizottságok vannak San Franciskóban, Chicagóban, Philadelphában, Európában több nagy városban. — Albizottság többek között Budapesten. A végrehajtó forradalmi bizottság titokban tartja üléseit. Ez 46 különböző nemzetiségű tagból áll. Tizenöt csoportra vannak fősztva a különböző országok, melyben egy egy levelező titkár működik. A központi választmány parancsait 6 utazó tag viszi szerteszét; ezek mindegyike legalább öt nyelvet beszél. Az internacionalenek alapítókéje több millióra rug. A központi pénztár New-Yorkban van.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A parancsnok párbaaja.

Írta: Delpit Albert.

A legutóbbi évben Besançonba utaztam egyik barátom esküvőjére. Egy fiatal leányt vettem el, egy népszerű polgárcsaládból. A szertartás pazarfőnyű volt. Este, a mint szokás a parasztknál, nagy lakoma egyesítette a meghívottakat. Én is a kijelölt helyemet kerestem az asztalnál, midőn egy kéz támaszkodik a vállamra. Hátrafordultam. Szemben találtam magamat egy harmincz év körüli csinos, szőke dragonyos kapitánynyal.

— Nem ismertél reám? — kérdezé.
— Megvallom...
— Hammer Gusztáv vagyok, régi iskolatársad Sainte Barbe-ból. En játszottam a „bloquette”-et a Fontenayaux-Roses kertben, midőn te első ízben jöttél oda. Még most is elmébe képzellek, sápadtan, rövidre nyírt vörös hajaddal; ragyogó szemeid furesán villogtak elő fehér arczodból. — Te hozzám közeledtél és megszólítottál: „Adj nekem is egy labdát.” En adtam neked s mi barátok lettünk. Barátságunk három évig tartott, — tudod.

Az ember sohasem találkozik egy iskolatársával, a kit szeretett, a nélkül, hogy a megindulás el ne fogná. Olyan kemény fogság is az az internátus! Mikor egy régi iskolatársunkkal hoz össze a véletlen, éppen olyan az, mintha rabtársunkat látnók viszont. — Hammer Gusztáv mellém települt. Jó étvágygyal ettünk, miközben elmeséltük egymásnak örömeinket és bánatainkat. O csaknem bizonyos volt abban, hogy egy év alatt csapatparancsnok lesz, a mi pedig az ő korában ritkaság. Ejjétkor kikísért gyalog a vasúthoz, megígérve,

hogy meg fog látogatni Párisba jövetelekor. Összeültekünk és elváltunk.

A derék Hammer Gusztáv! Husz évvel ifjabbá tett engem. * * *

Hónapok multak el és én semmi hírt sem hallottam felőle. Csalódom: május havában olvastam a „Tiszti Ujság”-ban, hogy barátomat, mint előre vártá, kinevezték egy vadászcsapat parancsnokává. Maubengebe, a bslga határra, küldték jó garnizonba.

Augusztus hó vége felé egy este künn sétálok a Champs-Elysées-en. Fél tíz óra felé járt az idő. Körülöttem a nyári éj zibongása. Sok járkelő. Emberek beszélgettek a kövezet szélén levő vasszékeken. Jobbról lampionok által megvilágított kávéházak, a melyek bádoglemezeknek tüntették föl a fákat. — Szegény fák: mit vétettek a jó isten ellen, hogy ilyen helyre kárhoztatta őket? — Láttam karesu ágaikat szomorúan meghajolni, míg a levegőn egy dal ref rain-je rezgett keresztül. Elöttem a Champs-Elysées terület el a légszeszlámpák ezreivel, áthatítva az éjet, mint megannyi fénylő szent jánosbogár. Egyszerre csak egy lámpa világánál észrevettem Hammer Gusztávot. Feleje mentem, kezét nyujtva neki.

— Jó estét parancsnok! — szólítottam meg. — Teringgettél, minő véletlen találkozás. — Ah te vagy? — viszonzá szomorú hangon. — Örülök, hogy látlak. — Ez a hang megittott. Ránéztem. Egy év alatt nagyon megőregedett. Arca sápadt volt, vonásai beesettek. Haja őszülni kezdett. Gyöngéden karontogtam. — Akarsz egy fordulót tenni velem? — Szivesen. — Néhány lépést téve lemondtam a társalgásról. Elejtette a beszélgetést, alighogy meg-

kezdtek, belemerülve valami kegyetlen álmódoszába.

— Bánatod van — szoltam rá hirtelen. — Igen.

— Szerelmi bánat, nemde? — Habozott a fele ettel. Nem unszoltam, tudva azt, hogy némely szenvedés tartózkodó midőn egyszerre hevessen viszonzá:

— Hallgass ide, majd elbeszélélem... En már egymagam képtelen vagyok tovább rágni a zablán, mint eddig tettem. Te talán jó tanácsot adhatsz. Mióta nem láttalak, dráma ment végbe az életemben. Te még nem hallottál róla; hála a hadügyminiszternek, az újságok is elhallgatták. Ne félj tőle, nem lesz hosszú. Aztán meg olyan, hogy főképen téged érdekel... Megint egy gyermek áldozata a szülevéteinek.

Lerázta a szivarja hamuját és lassan, mintha szívében olvasna, folytatta:

— Juliusban a kuszonyoloznapos hadi gyakorlatok ideje is megjött Maubengebe. Már egy hónap óta voltam a hatodik vadász-erred parancsnoka. Egy reggel Lillebe utaztam egy másik főtisztel. Elhatározták, hogy levést és cöteletet eszünk a buffétben. Nagy terem ez a buffet, a falak körül márvány asztalokkal. Nem messze tőlünk volt az ivószoba, a mely munkásokkal és fatonákkal volt tele. A kollegám így szolt:

— Van e csapatjában valami kitünőségnek a fia? — Igen, Myrian festőnek a fia, a ki tagja lesz az Institutnek. Es önnek? — Nekem is. Csakhogy mástajta nevezetességnek a csemetéje Férisset György. — A szép Férisset asszony fia? — Azé. — Nevettem. — Hogyan? — mondám — hát már

ilyen nagy fia volna? Valamikor nagyon szerelmes voltam bele. Csakhogy akkor is az egyik barátom kedvese volt.

— En is bolondul bele szerettem — mondá a társam. — No de nekem nem volt olyan okom, mint önnek.

— Nincs igazá — szoltam. — Szerélynek, kedvesem, nyolcznap szeszélynek megjárja. Aztán minő kényelmes a férje! Mellette husz szeretőt tarthat és Férisset nem is sejtji.

Alig fejeztem be szavaimat, midőn egy kis vadász rohant be az ivó ajtaján. Fehér volt mint a vászon. Pillanatig habozott, aztán tántorogva, megbotolva jött felém nagy kardjával, a mely a lábikráját verdeste. Asztalom mellett megállva, egy pillanatig dühösen nézett reám és fölemelte a kezét. Legott megértettem, hogy meg akar ütni. Nagy zaj támadt. — Szurjátok le ezt az embert! — Két vagy három katonára roant reá, a kis vadász még mindig mozduatlanul nézett reám. Rettenetes hangon szolt;

— Az az én anyám!

Rögtön föl fogtam szavaim helytelenségét.

— Hagyjátok szabadon! — kiáltottam. Mi lehetett engem, hogy roszt szoltam egy nőről? Udvarnas ember nem teszi azt.

Fölemelkedtem, kihuztam a kardomat és a fiatal ember elé léptem.

— Rendelkezésére állók!

Eles fitty hallatszott. A vonat Lille felé volt indulandó. Gyorsan a Perronra rohantam és pár pillanat múlva már a vagonban ültem. Fél óra multával a tábornoknál voltam, elmesélve neki mindent. Elképzelheted, hogy a tábornok megpirongatott. Hogy lehet egy hadtestparancsnoknak szóba állni egy saint-cyri fehérszájval? A hadügyminiszter hi-

Napi hírek.

— **A debreczeni honvéd egylet** Aradon Sárosvi István és Kiss Gábor tagjai által képviseltette magát, kik is a 13 vértanú emlékeztetőre, díszes koszorút helyeztek a haza és szabadság vértanúinak síremlékére.

— **Kinevezés.** Ö Felsője király a hajdunási kir. járásbíróvá Csász Gyula h. szoboszlói kir. járásbíróvá pedig albi róvá nevezte ki.

— **A gazdasági tanintézetben** október elején veszi kezdetét az új tanév. A beiratások maig tartanak. A növendékek most is szép számmal iratkoztak be. — A segélyező egylet választási mozgalmái is megkezdődtek; az elnökségre két jelölt áll szemben egymással, Frankó Béla (pártjelvénye fehér toll, zöld levéllel) és Széle Ambrus (veres toll zöld levéllel); mindketten harmadévesek.

— **Széniori beiktatás a debreczeni főiskolában.** Pénteken megtartották a széniori hivatalába Papp Gusztáv gimnásiumi segéd tanár. Jelen voltak az ünnepélyen Liszka Nándor akadémiai igazgató, az öt teológiai tanár és a főiskolai felsőbb ifjúságnak szép számmal egybegyűlt tagjai. A gondos tanulmányra valló széköfoglaló értekezés tárgya a következő volt: Az apostoli tan János apostol előterjesztése. E tárgyról már értekezés a következő szempontok alatt beszélt: Bevezetés: A jánosi teológia jellemzése. I. Rész: Isten a Krisztusban. (A logos név s fogalom meghatározása; János és Philo logos; a logos fogalom történeti fejlődése; az evangéliumi prólogjának (1. 1—18.) gondolatmenete.) E beiktatás után tartott akad. tanárkari gyűlésen esküdtelgyelöklük a következő ifjak esküdtek fel: Balogh József, Nagy Gyula gymn. segédtanár, Szécsi Miklós, Tóth József és Tóth István köztanítók.

— **Angol vendég Debreczenben.** F. hó első napjain érdekes vendége volt városunknak Millard Ede Henrik személyében. Az angol gentleman, az angol bibliaterjesztő Társulatnak Bécsben székelő főigazgatója, kiterjedő hatáskörrel Ausztria-Magyarországra, Oroszországra, Romániára, és Szerbiára. Fia ő Millard Ede urnak, ki hasonló minőségben működött, rövid idővel ezelőtt lépett vissza a hivatalából. Az ifjú Millard ur a hetvenes évek elején, huzamos ideig tartózkodott Debreczenben a magyar nyelv tanulása végett s a főiskolában Imre Sándor és Balogh Ferenc előadásainak szorgalmas hallgatója volt. Most Budapestet át főképp azért jött Debreczenbe, hogy az itteni teológiai tanárokkal s köztük az ószövetségi bibliafordításra felkért két exegesis professzorral megismerkedjék. — Kedden este Dicsőffy József hittanárnak volt valamennyi teológiai tanárral vendége s bizonyára jól esett ottan mindenkinek, hogy a nagy angol nemzet e derek fia, a reá mondott felközlőkre magyar toaszttal választott, életvé a magyar nemzet s annak a társaságban jelen volt képviselőit.

— **Lelkészi jelölések.** A gáborjani ev. ref. lelkész állomásra szept. 30-án Debreczenben tartott jelölés alkalmával kijelöltettek a következők: Moravec Károly de recskai, Szűcs László kabai, Miskolci László h. bagosi segédlelkészek; Bagdi János anti rendes lelkész, Debreczeni Gyula n. váradi vallás tanár. A választás októ. 21-én lesz. — A nagyváradi ev. ref. lelkészi állomásra f. évi október 4-én Püspökiben tartott meg a jelölés. Pályázó volt 18. Minősített 16. Jelöltettek: 1. Surányi Gyula szilágy nagyfalusi rendes lelkész s egyházmegyei főjegyző. 2. Tóth Sándor gombai rendes lelkész. 3. Rácz

Károly szapári falvai rendes lelkész. 4. Lévai Mihály berettyó szent mártoni rend s lelkész. 5. Sulyok István szegedi segédlelkész.

— **Polgármesteri jelentés** szeptember hóról. A rendőrség által letartatott lopásért 12, gyilkossági kísérletért 1, rendőri kihágásért 130, összesen 143 egvény. A városról eltolonoztatott 20, keresztül tolonezoltatott 26, kényszerrel kivittatott 10, ösz összesen 56 csavargó, különböző iparnemek önálló gyakorolhatására összesen 30 egvény látott el igazolvánnyal. Munkakönyv kiadott 68, ideiglenes igazolvány pedig 5 db. Ipartörvény ellenes cselekményért 8 egvény lett megbüntetve. A katonaság létszáma volt, 1106 közhadseregbeli 395 lóval, 247 honvéd 91 lóval, összesen 1353 legény 486 lóval. — A lakosság által állami adó fejében befizetett, a múlt évről 23207 f. 16 kr. f. év ről 28419 f. 25 kr. késedelmi kamat 1874 f. 67 kr. összesen 53501 f. 83 kr. Befizetett továbbá hadmentességi díj 372 f. 87 kr. idegen adó 569 f. 56 kr. idegen illeték 449 f. 16 kr. iparkamarai költség 234 f. 93 kr. járdaadó 830 f. 97 kr. közmunkaváltás 2810 f. 40 kr. A községi bíróság ügyforgalma volt 497 db. melyből elintéztetett 433 f. Vidéki megkeresés érkezett 7. végrehajtás elrendeltetett 38. — foganatosított 36; árverés elrendeltetett 35, foganatosított 0. Felelbezés felterjesztett 14.

— **Vívóiskolát nyitott** Debreczenben egy budapesti kitanóvivótanárral Chappon, Károly, ki legközelebb a nyíregyházi ifjúságot vezette be a vívó sport titkaiba. A tényleg sikereskedő Chappon ur iskoláját a Rózsáterén lévő Kardos házban nyitotta meg. Azt hisszük, hogy a debreczeni ifjúság tömegesen fogja felkeresni a nemes, férfias és test edző sport tanfolyamát. Chappon ur huzamosabb ideig szándékszik Debreczenben maradni.

— **Az ártéti kút** tegnap 435-06 méter mélységű volt; a fúrógép még mindig kevés homokkal kevert agyagrétegben dolgozik.

— **Az apagyilkos Möriz ügyben** Dr. Kardos Samu ügyvéd, a szerencsétlen család új ügyvivője terjedelmes tanuvalomási nyilatkozatot intéz a honvéddabírószághoz oly czélból, hogy az, és a mellé csatolt öt rendbeli közokirat, melyekkel a rettenetes büntény elkövetését lehetőleg menteni igyekszik az ügyvéd ur, még az ítélet meghozatala előtt felolvastassék a szavazó bírák előtt, csatolva vannak: 1. Philipp János volt gölnitz-bányai tanár és segédlelkésznek azon bizonyítványa, mely szerint Möriz József a IV. ik iskolai tantárgyakat magán óráiban folytonos és állandó szorgalommal és oly eredménnyel megtanulta, hogy az akkori időben képes volt akárhol az illető tanárok előtt a vizsgát jól sikerrel is letenni, de mivel hogy az atyja a vizsga letételét nem engedte s tölle megtagadta, azt abba hagyta és tanulmányait tovább nem folytatta. — 2. Ládányi Gyula debreczeni ref. segéd lelkésznek azon indítványa, melyben maga az illető pap mondja, hogy idős Möriz András első megidézésére nem jelent meg, második idézésére megjelent ugyan, de nem a kijelölt időben, akkor sem az ügy komolyságához méltólag viselte magát, hanem mérgetől, fenyegetődzött s kijelentette, hogy ha valaki őt háborgatni meri, olyan dolgot fog követni, a melyet még nem hallott Debreczenben. 3. Debreczen város arvaszéknék végzése, melyben maga az arvaszék hivatalosan konstatálja, hogy a dugaszdag Möriz András 2 gyermeke különösen fia a már 23 éves Möriz József nevelését teljesen elhanyagolva, azt pótolni ezuttal sem akarja,

nevezett fiát azon szándéka kivételében, hogy miint tényleges szogálatban álló honvéd a tisztí vizsga letételével magának élet pályát szerezzen, — a szükséges költség megtagadásával megakadályozza, gazdálkodásában őt foglalkozni nem engedi. — Továbbá a debreczeni királyi törvény s z é k büntető osztályának azon határozata mely szerint idős Möriz András a b. t. k. 301 szakaszába ütköző és saját fia Möriz Józsefnek elkövetett súlyos testi sértés bűntette miatt vád alá helyeztetik 39 napi gyógykezelést igényelt és súlyosnak minősített. Végre s a debreczeni királyi törvény s z é k büntető osztályának azon határozata melylyel az id. Möriz András által saját fia Möriz József ellen lopás miatt emelt panaszt büntetést tényleg elkövetésének meg nem állapíthatása miatt félre teszi, illetve a további eljárást egyszerűen be szüntetni.

— **Nánássy Ferenc** urnak, a debreczeni lótenyésztési bizottság elnökének a miniszterium megküldötte azon herélték és a mén te lepekből kisorolt méneknek névsorát, melyek októ. 12. és 15. én fognak Budapestre elviveztetni. A mén lovak között sok van, a mely tenyész képes; e miatt felhívjuk a lótenyész tőnk figyelmét ez árverésre.

— **A nagyvásár** mozgalmas képet köleső nőz a városnak. A vidékiek tömegesen jöttek be, mivel hogy ilyenkor kerül fordul leginkább pénze a földmivelő népeknek. A vásár tisztességesen is ültöt be. A sertésekért magas árakat adtak. Ilyen drágák mostanában nem voltak a malacok. A kinek jó, alkalmas lova volt, azért is szép pénzt kapott. Megvették a hadsereg részére. Különösen helybeli gazdálkodók, pl. Buzás Elek. Magyar Gábor, Balogh István, Kuzsik Gábor stb. csináltak szerencsés vásárt. A lóvásárló bizottság — igen helyesen — kiváló figyelembe részesítette a közvetlenül eladó lótenyésző gazdákat. Ez buzdításul szolgálhat arra nézve, hogy jövőben minél szebb lovakat állítsanak elő. Egyes földbirtokosok lovaik 300—350 forintért vették meg. Egyebeknek is meg volt a maga becsületes ára, mivel hogy a kinalathoz volt kereslet is elég bőven. Ilyen népes sokadalomban a rendőrségnek aránylag kevés fogása akadt. A tisztelt tolvaj és berugott urak borzasztóan szolidul viselkedtek magukat. Néhány garázda atyafi ugyan hüvörsre kerü t.

— **Szimics kivégzése.** Szimics János rablóilyikson szombaton reggeli 7 órakor, a löportár dűlőben fekvő törvényszéki fogház sétatárolán, végrehajtották a halálos ítéletet. Az udvar jobb oldalán épített emelvényen Lenk törvényszéki bíró, Lázár kir. ügyész és Kiss jegyző, foglaltak helyet, míg az emelvény mellett a kirendelt törvényszéki orvosok, bizalmi férfiak és hírlapírók helyezkedtek el. Pontban 7 órakor ki hozták a haláraitélet, ki ájtatosan hallgatott Kosztics lelkész vigasztaló szavaira. Ezután Lenk bíró felolvasta a kir. curia ítéletét, és ő felségének a királynak legfőbb elhatározását, mely szerint az igazságszolgáltatásnak szabad folyást enged. Az ítélet felolvasása után Szimics keresztet vetett magára, s támogatás nélkül ment fel a bitó előtt levő szalmóra. Néhány bocsánat kérés szót dadogott még, mire a hóhér meg tette kötelességét. Az orvosok 7 óra 10 perczkor konstatálták a halál beálltát.

— **Bismarck Herbert** gróf német állam-miniszter, Bismarck herceg fia, szombaton délután Budapestre érkezett, Bismarck gróf ifj. Szögyényi Marich László, külügyminiszteri első osztályfőnök és Plessen báró budapesti német főközlte társaságában érkezett. Bismarck gróf fölötze hasonlít atyjára; a

komoly szigorúságnak ugyanaz a kifejezése ül arcán, mint a mely Bismarck herceget jellemzi. Magas, dőlözeg termetű, széles vállú férfiú. Délután Szögyény osztályfőnök kíséretében Tisza miniszterelnöknel látogatást tett. A miniszterelnöknel való 1 és fél órányi időzés után Bismarck gróf és Szögyény az Andrássy uton át a városligetbe hajtottak. — A gróf egész elragadtatással beszélt a főváros gyönyörű fekvéséről és szépségéről. Esti 6 órakor Tisza miniszterelnök Bismarck gróf tiszteletére — és pedig mivel a miniszterelnöknek családja nincs Budapesten, a nemzeti kaszinó kis földszinti éttermében — ebédet adott, melyen Orczy báró, Szécheny gróf, Fabiny, Csáky gróf és Baross miniszterek, Szögyény osztályfőnök, Pejacevich gróf hadtestparancsnok, ifj. Andrássy Gyula gr. orsz. képviselő és Plessen főközlte vettek részt. A kis társaság 9 óráig maradt együtt a legkedélyesebb és legkellemesebb hangulatban. Töszet nem volt, de egymás egészségre kociztattak. Tisza Kálmán a felelti örömeinek adott kifejezést, hogy e kiváló államférfint körülünkben üdvözölheti. Bismarck megjegyzte, hogy kétszeresen sajnálja most, hogy csak ily rövid ideig maradhat a vendégszerető magyarok körében, miután itt oly jól érzi magát, de teendői máshová hívják. Bismarck gróf tegnap reggel Szögyény osztályfőnökkel Diószegen át Zichy József grófhhoz Vadrődre utazott, hogy részvegyen az ottani, szarnyavadra történő választatokon. Ma este Bismarck gróf és Szögyény ismét Bécsbe érkeznek. Bismarck Herbert gr. ezelőtt néhány évvel Debreczenben is járt s akkor megtekintette a Hortobágyot.

— **Bankett a Bikában.** A h. l. v. szombati megnyitása alkalmából a „Bika“ dísztermében a vállalkozók által díszbeöltözött, melyre városunk notabilitásai voltak hivatalosak. Az első pohárköszöntőt Lengyel Imre törv. bíró, a kit mindig az első között látunk, mikor városunk egy nevezetesebb mozzanatáról van szó, — mondotta, felköszöntve a miniszteri biztost nagyságos Lábán József kiküldöttét. Utána Kovács Sándor tiszti főigazgató elítette a hatvan utcai baromvásártéri érdekeltséget. Beke Mihály Nemes Kálmánt köszöntötte fel. Komlóssy Arthur a városi hatóságra emelt poharat, mint a mely kezdetől fogva a legjobb akaratot tanusította a vállalkozás iránt. Végül Szepessy Gusztáv az érdekeltséget elítette, Márk Endre Szepessy Antal, mint a helyi vasut elnökére — hangsúlyozva egyetértést — emelte poharát. Simonffy I. polgármester az intéző bizottság tagjaira, főképen Szikszay József, mint elnökre emelte poharát. — A bankett a legderültebb hangulat közt d. u. 4 órakor ért véget.

— **T-Eszlár** árvízvédelmi munkálataira vonatkozólag a közlekedési miniszter a következő leiratot intézte Szabolcs vármegye alispánjához: Folyó évi szeptember hó 5-én 10690. sz. a kelt felterjesztésre, a csatlományok visszaküldése mellett értesitem, hogy az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat által a Tisza balpartján, Rakamazól Tiszadobig építendő védtöltés engedélyes tárgyában ugyancsak az idézett napon és számla alatt hozott határozatát a tervezetre vonatkozólag beérkezett nyilatkozatokkal, valamint a nevezett társulat részéről benyújtott folyamodással együtt átvizsgálván, annak azon részét, mely szerint a szóban forgó töltés-vonal azon alternativa szerint lesz kiépítendő a mely Tisza-Eszlár községnek Eszlár-Ófalú és Eszlár-Tótfalu nevezett részeinek (ártérben) hullámtérben hagyásával Nagyfalutó Kéthalomig vezet, — az 1885. évi XXIII törvénynek 74 §-a értelmében végelegesen megerősitem. Határozatának azon részét azonban, a mely Tisza-Eszlár magasabb területén fekvő uradalmi és középületek megvédésére szolgáló körtöltés előállításához szükséges költségek viselését az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulatra rója, megerősíthetnek nem találtam. s a körtöltés építési költségeinek viselése alól a nevezett ármentesítő társulatot ezennel felmentem, megjegyezvén, hogy ezen körtöltésnek építési költségei az áttelepítési alapot fogják terhelni; annak fenntartását és árvíz elleni megvédését azonban mindaddig, míg ezen körtöltésre szükség leend, az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat kötelességévé teszem. Ezzel kapcsolatban megjegyzem, hogy miután kiküldöttemnek a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján tett jelentése szerint az évszak előhaladottsága és a helyi viszonyoknál fogva sem a község áttelepítése, sem az értékesebb épületek védelmére szánt körtöltés kiépítése a folyó évben már nem foganatosítható, okvetlenül szükséges, miszerint a község magasabb fekvésű része a folyó évi árvíz színe felett 0.50 méterrel magasabb oly nyulgták létesítése által biztosítható, a melyek a mellett, hogy lehetőleg belé esnek a létesítendő körtöltés vonalába, a lakóházaknak a végrehajtható kiépítés eszközéséig leendő fennmaradhatóság is lehetőleg tegyék. Az ezen nyulgtáknak sürgősen foganatosítandó kiépítése érdekében szükséges rendelkezések megtételére a m. kir. belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott Ofelsője személye körüli miniszter urat egyidejűleg kelt átiratomban felkértem. Miután tehát a község teljes áttelepítése csak a jövő év folyamán fog megvalósulhatni, a most említett nyulgtáknak a jövő év tavaszán esetleg bekövetkező árvíz elleni megvédéséről, az azok által védett területen lévő épületek tulajdonosainak kellend gondoskodniok, az alsó szabolcsi tiszai

bája, hogy olyan fiatal embereket nevez ki főtiszteknek. De hát ez a baj éppen ugy megtörtént volna, ha kapitány vagyok. Hanem azért mégis megérdemeltam a tábornok dorgáló szavait.

— Es mit szándékozik most tenni? — kérdezte.

— Tábornok ur, előttem nincs választás. Kihívtam a fiatal embert. Rendelkezésére bocsátottam magamat. Megverekszem vele!

— Ön bolond! Egy parancsnok nem köt ki egy katonával.

— Engedje megjegyznem tábornok, hogy bizonyos sérelemre nézve nincsnek katonai szabályok. Hatalmazzon föl.

— Nincs jogom hozzá.

— Legyen oly jó és táviratozzon a miniszternek.

— Az vissza fogja utasítani.

— Akkor hát e nélkül végzek Férissset Györggyel. A belga határ nem messze van, a párbaj ott megy végbe.

— Azaz megszökik oda.

— Legyen, tábornok, megszököm! Majd meg fognak büntetni érte. De első ízben sértettem meg egy nőt nyilvánosan, elégtételt kell adnom e nő fiának!

A tábornok haragos mozdulatot tett. De hamar lecsillapult. Néhány lépést tett, azután hozzám jött és nyájasan szólt:

— Tegyen, a mit akar. Ön mit sem szólt nekem, nincs tudomásom semmiről. De ne felelde, hogy a dolog a haditanácsra tartozik...

Férissset György tanu! aznap este nálam voltak. Mindketten polgáriakat választottunk. Fegyverül a kardot választották, találkozó másnap kilencz órára volt kitűzve F...ben a belga határon. Éjjel nem aludtam, rendbe hoztam ügyeimet. Arra határoztam magamat

hogy meghagyom sebesítettni magamat a szegény fu által.

Másnap a mondott órában F...ben voltunk. A reggel hüvös, nyirkos volt. Esett, Bokáig gázoltunk a sárban. Előtünk mentek Férissset György és tanu. Barátim egyike figyelmeztette ellenfelemt, hogy polgári öl tőnyben kellett volna megjelennie. Férissset György azonban egyszerűen azt felelte rá, minthogy uniformisban hívták ki, neki az elégtételt, mint embernek és katonának kell vennie. Én intettem. Tanum nem ellenkezett többé. Végre az átázott győpre érkezünk. A hely rossz volt, de nem volt más választásunk, azonfölül az idő is sürgetett.

Igazán kedvesem, furcsa volt ennek a párbajnak az előkészülete. Az egyik részen egy főtisz, a másik részen egy egyszerű katon. Végre szembeállítottak bennünket, Férissset hirtelen katonásan tiszteltgett és igazított hangon szólt:

— Parancsnok, én önt fel akartam pofozni. Mindketten egyenruhában voltunk. En megfeledeztem a fegyvelemről. Pedig katonánál ez a fő. Fogadja engedelmelekérémet. S most vigyázzon, parancsnok!

Összemertük a kardokat; az egyik se géd megadta a jelt. „Rajta, urak! En nem uozdultam. Ellenfelemlre néztem. Szemeiben uoznam az a fény csillámolt, mint tegnap. Hirtelen két lépést tett előre. Majd megállt mosolygott, szomoruan mosolygott. Eljék bár száz estezdeleg, nem fogom e felejtani azt a mosolyt soha! Azután dühösen dobta magát a kardomba. Egyet sikoltott, hátra esett; véres hab tájékozott a szája széléin. Össze rázkódott, utószót vonaglott és néma lett minden. Meghalt...

Debogó szívvel hallgattam. Még nem

végezte be Hammer Gusztáv a történetét, mert lélegzetét véve, tovább folytatta:

— Tudom, hogy én meg akartam magamat sebesítettni, tudom, hogy ő öngyilkos lett, tudom, hogy pályám félbeszakadt, mert ki kellett lépnem a hadsereg kötelékéből. Mit bánom én azt, barátom! De a lelkiismeretem furdal. Ugy tünik fel előttem, mintha büntet tet követtem volna el. Gondolj csak arra az ifjura, a ki virágjában halt el! Gondolj az anyára, a ki kétségbeeséssel küzd, siratva fiát, a kit részben ő gyilkolt meg!

Az órák multak, a kávéházak is kiürültek. A járókelők száma növekedett néhányan egy dal refrainjét dudogtatták. Különös el lentét! egy románcznak vidám szavai egy sőtét dráma története. Hammer Gésztaf ismét lehajtotta a fejét, lesujtva az emléktől. A Champs Elyéses megnépesült. Mindenütt a nyári éj kedélye hangzott föl Páris örömei és vígságai közepe. Az avenueen a kocsik raja ment az erdőbe vagy tért vissza a l'Arc de-Triomphehoz. Melletünk sokan útek a vasszékeken. Körülnézve egy negyvenhárom negyvennégy éves nőt pillantottam meg, a ki még szép volt, a ragyogó környezetben. Elegáns, finom fekete ruhát viselt. Mosolygott, egy nagy ibolyabokrét finom illatát szagolta, míg egy fiatal ember halkán sutogott neki szerelmes szavakat.

— Oh! milyen furcsa! — kiáltottam én.

— Mi a bajod?

Kinyujtottam a kezemet a nőre:

— Az anya!

Barátomom borzadály futott végig. Én fejemet fölemelve tettem hozzá:

— So se bánd! Látod, ilyen az élet!

Ford.: Molnár Gyula.

ármentes tartási k kezdődhe tényleg urat, ho mely sz az áttel zik, elha hívom al az alsó-s felszólaló módon é

— A gálat má nagyérdé meg e hó szerint n vizsgálat Lengy törvényt A végül fogjuk o

Hír hozatala desí min adjuk a nyes lev zatni, ez magyar mondni. A rendelő f hirdetés hozandó közmunka fantarja detménye lyezze, gadjá. Ha kérelmez litását é folyamod számmal értesített dely meg do fizeté következ delő fel hirdeté tükkel is hagyott a lerovat rendelt levelező hivatalos kinek ma példányt a folyam elarusita des jövev krajzáré posta- é lefizetni, zett híva budapesti gátságn jerosáva

3. A bély ideiglene nisztereh minden e vegü hí után 10 lalkozó u velező la azokért teljes tet nyugták m. kir. r megtörté megrend fognak. teljesítés nak ki; szövegü ezer pé ki, s a kérvény. A hírdé egy egy hivatalo elarusitt da hivata 100—10 frankoje ugyanaz jegyekrő írásbeli egy harm írásbeli

— Akos, a sarja és Alberti véget él szenvedé kötötte mazott zassága tól. A tá gazdag ségének felügyel tegesked lapodás

— egy elők tartott k szinkörb ráságbó szép sike réné dr. Veres H Akos, F

ármentesítő társulat ebbeli, valamint fenn-tartási kötelezettsége csupán azon időponttól kezdődhet, midőn a végleges körtöltés már tényleg kiépült. Ertesítem továbbá alispán urat, hogy határozatának azon része felett, mely szerint nevezett ármentesítő társulat az áttelepítés költségeihez hozzájárulni tartozik, elhatározásomat később veendő. — Felhívom alispán urat, hogy ezen rendeletéről az alsó-szabolezi ármentesítő társulatot és a felszólalással élt érdekelt feleket a szokott módon értesítse.

— **A b. ujjvárosi vérengzés ügyében** a vizsgálat már legközelebb be lesz fejezve s a nagyérdemű ügy végtárgyalása valószínűleg még e hó folyamán meg lesz tartva. Ez idő szerint még 13 vádlott van letartóztatva és a vizsgálatot a helyszínen a szabadságon lévő Lengyel Imre és vizsgáló bíró helyett a törvénytudomány által kiküldött Baróthy Béla a debreczeni törvénytudomány új bíróját fejezte be. A végtárgyalás napját annak idején közölni fogjuk olvasóinkkal.

Hírdetményes levelező lapok forgalomba hozatala tárgyában a közmunka és közlekedési miniszter rendeletet bocsátott ki, melyből adjuk a következőket: Az, a ki „Hírdetményes levelező lapokat“ kíván forgalomba hozatni, ez iránt a közmunka- és közlekedésiügyi magyar királyi miniszterhez tartozik folyamodni. A kérvényben megjelölendő: a) megrendelő fél neve és lakása; b) a közlekedési hírdetmények pontos szövege; a forgalomba hozandó levelező lapok mennyisége. — 2. A közmunka és közlekedésiügyi m. kir. miniszter fentartja magának a jogot, hogy a kért hírdetményes levelező-lapok kiállítását engedélyezze, vagy a kérelem teljesítését megtagadja. Ha a miniszter valamely folyamodó által kérelmezett hírdetményes levelező-lapok kiállítását és forgalomba hozatalát engedélyezné, folyamodó erről külön e célra szánt s folyó számmal ellátott hivatalos kiadvánnyal fog értesíttetni. Ezen hivatalos kiadvány az engedély megadásáról szóló értesítésen s a teljesítendő fizetésekre vonatkozó utasításon kívül a következő adatokat tartalmazza: a) megrendelő fél nevét és lakását; b) a megrendelt hírdetményes levelező lapok mennyiségét (betűkkel is kiírva); c) a bejelentett s helyben hagyott hírdetmények szövegét; végül: d) a lerovandó bélyeg általános összegét, a megrendelt illetve engedélyezett hírdetményes levelező lapok arányában kiszámítva. Ilyen hivatalos kiadvány, minden folyamodónak, kinek megrendelése figyelembe vétetik — két példányban fog kiadandó, s azok vétele után a folyamodó, mindenek előtt a posta útján elárulandó hírdetményes levelező lapok rendszeres áráról vagyis darabonként két, 2 krajczárért tartozik az értesítésben megjelölt posta- és távirat igazgatósági pénztárnál lefizetni, ennek megtörténte után pedig a jelzett hivatalos kiadvány mindkét példányát a budapesti fővárosi m. kir. pénzügyi igazgatóságnál, a bélyeg általános előírása és lerovása céljából bemutatni tartozik. — 3. A bélyegilleték a m. k. pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök ur által, mérsekelt átalányképen minden egyezer darab — nyolcz azonos szövegű hírdetményt tartalmazó levelező lap után 10 forintban állapított meg. 4. Ha vállalkozó egy a megrendelt hírdetményes levelező lapok jövedéki árának, valamint az azokért kiszabott bélyegilletéknek befizetését teljesítette, az ezekről szóló szabályszerű nyugtákat a közmunka és közlekedésiügyi m. kir. miniszterelnök bemutatni tartozik, minek megtörténte után a m. kir. államnyomdánál megrendelhetni, s azután forgalomba hozatni fognak. A 2. pontban megjelölt fizetések teljesítése előtt a levelező lapok nem állíthatók ki; — továbbá egy és ugyanazonos szövegű hírdetményes levelező lapból 50 ezer példánynál kevesebb nem állíthatók ki, s a kevesebb megrendelést tartalmazó kérvények el fognak utasítottatni. — 5. A hírdetményes levelezőlapok darabonként egy egy krajczárért fognak a posta és távirat hivatalok és a francojegyet árusító útján elárulítottatni. 6. A magy. kir. posta- és távirat hivatalok a hírdetményes levelező lapokat 100—100 darabot tartalmazó csomagokban, a francojegyek módjára rendelik meg és azokról ugyanazon módon számolnak mint a francojegyekről. 8. A hírdetmények a levelező lap irásbeli közleményekre szánt oldalának csakis egy harmadrészét küldhetik be, a többi helynek irásbeli közleményekre kell fennmaradnia.

— **Kettősönnyilkosság, Bezerédy Nagy Akos,** a dunántúli híres Bezerédy család sarja és a vale közös háztartásban élő Alberti Ilka szombaton méreggel vetettek véget életüknek. Bezerédy Akost boldogtalan szenvedély — még fiatal korában kötötte össze a szintén gazdag családból származott Alberti Ilkával, ki szerencsétlen házassága miatt épen akkor válni készült férjétől. A törvénytelen viszony miatt Bezerédyt gazdag rokonai megvetették s miután örök ségének csakhamar végére járt, vasuti raktár felügyelő lett. Utóbbi időben ő is, a nő is betegeskedett Az öngyilkosságot közös megállapodás folytán hajtották végre.

— **Biharmegyi hírek.** N a g y v á r a d o n egy előkelő társaság műkedvelő, előadásokat tartott két egymás után következő estén a színházban. Előadták a Női könyvek és a Barátság című vígjátékot nagy közönség előtt, szép sikerrel. — Közreműködtek: Nemes Imréné dr. né, Fodor Kornélia, Tóth Paula, Veres Ilona, Bakats Béla, Tóth Jenő, Fényes Akos, Fornszeck Béla, Szénási István Gy.

lokaj József dr. A rendezést Megyeri Dani színész eszközölte igen ügyesen; az előadás közben a 37. ezred kitanú zenekara adott hangversenyt. A két este a szepítő egyesületnek mintegy négyszáz forintot jövedelmezett. A kezdeményezés érdeme Gyalokay Aranka kiasszonyt illeti meg. — B i h a r v á r m e g y e kiadása 1889 re 139931 forintban irányoztatott el. — E s k ü v ő. Báró Sennyey Pál, páczin (zemplényei) fiatal birtokos — vasárnap esküdtött örök hűséget Klobusiczky Irma kisasszonynak, Klobusiczky Béla, birtokos leányának Monospetriában. A d e b r e c z e n i k e r e s k e d e l m i é s i p a r k a m a r a közgyűlése a nagyváradi alsófokú kereskedelmi iskolának az 1887/8-ik tanévben segélyezésére 150 forintot szavazott meg. — Miután ezen összeg ellen földmívelés, ipar s kereskedelmi m. királyi minisztérium kifogást nem tett, a kamara az összeget átküldött Nagyvárad város tanácsához, mely az összeget czéljára beutaltványozta.

CSARNOK.

A szedáni mosoly.

— Egy utazó francia elbeszélése. —
(Vége.)

— Eugénie? Hiszen ez az én hugom! — Annál jobb! annál jobb! — Nem mertem kérdezni miért találja ezt olyan jónak, de szívem édes sejtéssel megtelt meg. Mégis erősen tartottam magamat és tovább is megőriztem titkomat. Talán később meg lesz engedve, hogy szóljak. Most azonban hallgatás a jelszó, Jean Badin! — A szerelem virága nem virulhat ki honfitársaim vértől párolgó talajból.

— Ön tudja, hogyan végződött ama háború. Elvették tőlünk Elzász Lotharingiát és megfizettük velünk az óriási hadisarcot. — Földig voltunk megalázva és betelt szegénységünk mértéke. Ilyen mélyen még nem bukott nemzet.

— Elbocsátottak a fogságból. Még későn érkeztem haza, hogy ne vehessek részt a komüne elleni harcokban; de még elég jókor, hogy még ott találjam az ellenséget hazám földjén. Egy napon beköszönt hozzám egy fiatal tiszt és bemutatja magát.

— Erbheim Wilhelm vagyok, Adelheid bátyja.

— Hogy meglóbbant a szívem e név hallatára! Alig tudtam ellenállni a kísértésnek, hogy szívemre ne öleljem azt az embert, a ki eszményképemnek csaknem képmása volt. Így is nagyon melegen szorítottam vele kezét. Ő pedig folytatta:

— B a d i n u r, az idő rövid s én nem vesztegethetek sok szót. Ezredem holnap hazafelé indul s bármennyire örvendtem volna máskor e körülménynek, ma bánattal tölt el. Ön talán sejtí bánatom okát?

— Alig, uram!

— Nem? Akkor hát elmondom. Lásza, Badin ur, én imádom hugát és ezennel ünnepelesen megkérem öntől Eugénie kisasszony kezét.

— Tetszett nyíltsága, de mégis bosszankodtam, hogy így biztosra veszi a dolgot. Az én hugom szíve nem olyan vár, melyet mindenki bevehet. Ezért kissé több fáradság jár, mint egy közönséges erődért!

— Uram, — válaszoltam ünnepélyes hangon — az ön ajánlata nagyon megtisztelő. De Eugénie kezének nagy az ára!

— Tudom és kész vagyok azt megadni.

— Bámulva néztem szeme közé. Nem jutott e pillanatban eszembe, hogy ő Adelheidre gondol, mikor így szól. — Mert ha eszembe jut, akkor talán szeledebb hurokat pengetek, — Kész azt megadni? De vajon képes-e rá?

— Hogyne! Hisz csak tölem függ!

— Hogyan! Öntől függ Elzász Lotharingiát nekünk visszaadni?

— Ha Adelheide bátyja e pillanatban elneveti magát, akkor talán megölöm, de nem gyűlöltem annyira, hogy lekem beteltesse az érzés és kiölje belőle a másik érzést, helyet huga iránt tápláltam. Ő azonban csak hidegen gögösen és öntetlen mosolygott.

— ... A szedáni mosoly!

— Az ördögbe, uram! — mondá, még mindig mosolyogva — ön kissé követelő! Legjobb lesz, ha abbahagyjuk a tréfát.

— Nem tréfálok!

— Utolsó szava ez?

— A legutolsó!

— Akkor hát isten önnel!

— Elment és magamra hagyott. — Reszkető ajakkal suttogtam:

— Isten veled Adelheide!

— Nem ez eszser nem! Nem nyújthatok baráti kezet annak a férfinak, a ki így tudott mosolyogni!

— Nem akarom türelmét sokáig próbára tenni, uram. Röviden elmondom tehát, hogy nem látam többé Adelheidet. — Ugy hallottam, hogy zárdába lépett, a hol még most is él, hiven őrizve emlékeimet. A mi a hugomat illeti, az nemcsakára férjhez ment egy jó barátomhoz; de már fél év múlva meghalt. Halálán ágyán bevallotta, hogy a bánat és epedés ölte meg.

— Ez a különbség uram; a német nő viszszavonul a világtól és emlékeinek él. A francia belekebevi magát a világ zárdájába, és belehal emlékeibe.

— Engem pedig üldözött tovább a szedáni

mosoly. Otthon, Párisban nem tudtam megmaradni, mert minden német mosolygó arca ingerelt. Pedig sok ilyen van hazám fővárosában. Mivel pedig nem akartam Bismarck kezére játszani azzal, hogy megölök egy németet és hazámra földézem a háború veszedelmét, kivándoroltam Amerikába. Ott még többen voltak azok, a kik szélesen, meglehetősen és éhesen mosolyogtak, mikor Szedánról és Francoziországról volt szó. Elmenekültem Ausztráliába, de ott is azzal fogadtak, hogy napról napra szaporodnak a németek. Szidneyban a következő esetet mondták el nekem, mely jellemzi e faj csudás szaporaságát.

— Bikner August, a leggazdagabb börgyárosok egyike, — mint neve is elárulja: német — egy napon hazatérve vidéki kirándulásáról, háza előtt egy csoport gyerkőcöt talált, a kik labdáznak. Egyik közülök vigyázatlan-ságból betéri a lapdával a kirakat nagy ablakát és el akar futni, mikor Bikner fülön csipi.

— No várj csak, taeskö, ezért meglakosz! Hol van csak a nádpálczám?

— Ne merjen hozzám nyulni! — kiált dacosan a fiu — apám a leggazdagabb ember ebben a városban és jaj annak, a ki rám teszi a kezét!

— Ki hát a te apád, lurkó?

— Nem ismeri? — kérdezte büszkén a fiu. — Ki lenne más mint a gazdag Bikner? Az apa nem ismert fiára; a mi annál inkább megbocsátható, mivel ez egyen kívül — még huszonegy volt!

— Mondják, hogy Bikner mosolygott. Ha nem is láttam, de bizonyos vagyok benne, hogy ez a szedáni mosoly volt.

— Hosszas utazásaim alatt egyszer kezem be akadt egy német újság. Már el akartam dobni, mikor véletlenül egy soron meg akadt tekintetem. Már mondtam önök, hogy fogságom alatt megtanultam németül és nagyon meg voltam lepetve, mikor azt olvastam ki abból a sorból, hogy van egy ország a földön, a hol a németek fogynak, mert üldözik őket. Ezt az országot Magyarországnak hívják.

— Oda megyek! — kiáltottam mohón — látni akarom ezt az áldott földet!

— Még aznap elutaztam Budapestre. Mily keserű volt a csalódásom! Minden lépten-nyomon német szót hallottam. Már el akartam ismét utazni, szólni rémem előtt, mikor egy barátom a képviselőházba vezetett. Megmagyarázta, mit mondanak az egyes szónokok. S én nagyon épültem, mikor arról értesültem, hogy az a sima képű ur amott a jobb oldalon elegikus hangon épp arról panaszkodik, hogy mennyire kinozzák, gyötrik és vekszálják Erdélyben a szegény szászokat. A képviselőházban, az ország halatára mondta el, tehát igaznak kell lennie! Holnap indulok, megyek Erdélybe! — Mert nem akarok meghalni, uram, mielőtt nem láttam volna megalázott németet; mig nem látom elhalni ajkukon a szedáni mosolyt! . . .

— Eddig egészen nyugodtan hallgattam az én francoziomat, de most már megszólaltam

— Ne menjen oda, Badin ur; mert csalódnai fog nagyon?

— Hogyan uram? Ez az országos panasza, ez a világot bejáró fölajdulás . . .

— Nem egyéb, mint variáció a szedáni mosolyhoz!

Tábóri Róbert.

Színház.

Seredi kisasszony aratja színházunkban diadalait. Szombaton a „Nebántsvirág“-ban, s tegnap ismét a „Suhancz“-ban tapsolta őt a közönség, mely mindkét este színlüdig megtöltötte a nézőteret. A vendégművésznő, ki eleven, életteljes, pajkos, szeretetreméltó, kifejező játékával, szép énekével meghódította a közönséget, a „Nebántsvirág“-ban is nagy sikerrel küzdött meg a közönség előítéletével. Játéka és éneke egyaránt tetszett. Tény azonban, hogy több tartózkodással játszott mint elődje, s a híres Jani Juczi dalt annyi szeretetre méltó, bájos discretioval adta elő, a mennyivel bajos dolog lett volna az elkapatott izlésű közönségnél 18 tele házat csinálni. Fájdalom ez így van.

Seredi kisasszony újra bebizonyította, hogy kevés olyan primadonna van ez idő szerint a vidéken mint ő. — A „Bum bum“ dalt nem győzte eléggé újrazni.

Megragadjuk egyuttal az alkalmat, hogy egy sajnálatos mulasztást hozjunk helyre. „A csokon szerzett völegény“-ről, szóló referádánkban elfelejtkeztünk megemlékezni egy fiatal kezdő nagy sikerűről. Kocsis Etel kisasszony aratta a sikert, ki egy romancot énekelt oly szépen, oly korrektül, hogy a közönség zajos tapsokkal megújráztatta.

— **Műsor változás.** Serédi Sarolta kisasszony a mi kedves vendég művésznőnk annyit játszott most egymásután, hogy a holnapi napon pihennie kell, s így holnap kerül színe Paillieron várva várt szel lemes új vigjátéka „Az egér“ előszőr. Serédi kisasszony szordán folytatja vendégjátékait ezekben a darabokban: Szerdán „Uff király“ (páratlan bérlet) csütörtökön: „Lili“ páros bérletben, s végre utolsó fellépésű s z o m b a t o n „Eleven ördög“ szintén párosbérletben. Pénteken Tökés Emilia szerződött tag első fellépésű „Női harez“ kerül színe.

Margó Czília színházunk volt kedves primadonnája most Szegeden vendégszerepel s óriási diadalokat arat. Először az „Üdvös kő“-ben lépett fel, s erről a „Szegedi Híradó“ így ír: „A megjelent nagy közönség hosszantartó meleg tapsal fogadta a színrelépő vendégművésznőt. V. Margó Czília asszony kétségkívül egyike a legjelesebb operett-primadonnáinknak, a kinek nemcsak csengő, szép organuma van, hanem tud énekelni is, még pedig izléssel, s így éneket hallgatni valódi élvezet. Mióta utólszor hallottuk a kedves művésznőt, nemcsak éneklés izmosodott meg a tehetése, hanem játékaiban is nagy haladást tapasztaltunk. Bettinát nemcsak kifogástalanul énekelte végig, hanem szépen is játszott s szeretetreméltó és jellegzetes vonásokkal ruházta föl. A közönség minden számát viharosan tapsolta s különösen első fölvonás kedves duettjét Pippóval oly szépen énekelte, a hogy még ezt a számot énekelni nem hallottuk. Bettinája után fokozott érdeklődéssel tekintünk tovább vendégjátékai elé, a melyek hiszszük, a maihoz hasonlóan fogják vonzani a közönséget.“ — Másodszor a „Suhancz“-ban lépett fel.

Apróságok.

K i a h i b á s ?

V e n d é g : Hallja, pinczér, ez a zsemle régi sültésű.

P i n c z é r : Hát miért nem tetszett tegnap jónai.

R o s z u l i d é z e t t .

A : Igaz-e, a mit hallottam, hogy ön a szini pályára készül?

B : (pathoszszal.) Igen. „Egyike leszek a világlejtelmes deszkáknak.“

S é r t ő k é r d é s .

A : Láttá ön az utolsó üstökösöt?

B : Mit? Hát azt hiszi, hogy én korhely vagyok, a ki reggel 4 órakor megy haza?

K á r o l y k a d o l g a .

— No, Károlyka, ennek örülök, hogy te már iskolába jársz; hanem mond meg nekem, mit csinálsz te, mikor ott vagy?

— Várom a szolgálót, a ki haza szokott vezetni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, kedden, 1888. október 9-én,

Seredi Sarolta

VI-ik vendégjátéka

páros bérletben:

L I L I

Enekes színmű 3 felvonásban.

VASUT.

Debreczentről indul:

B.-pest—N.-Várad felé	d. e.	8 ó. 27 p.
„ „ „ „	d. e.	11 ó. 36 p.
„ „ „ „	este	10 ó. — p.
Szatmár felé	d. u.	3 ó. 49 p.
„ „ „ „	éjjel	3 ó. 37 p.
Kassa felé	reggel	6 ó. 31 p.
„ „ „ „	este	7 ó. 30 p.
Nánás felé:	m. á. v. indh. éjjel	5 ó. 50 p.
„ „ „ „	d. u.	4 ó. — p.
„ „ „ „	vásártér reggel	6 ó. 07 p.
„ „ „ „	d. u.	4 ó. 19 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	érk. éjjel	3 ó. 06 p.
„ „ „ „	d. u.	3 ó. 31 p.
„ „ „ „	este	7 ó. 19 p.
Szatmáról	d. e.	11 ó. 18 p.
„ „ „ „	este	9 ó. 35 p.
Kassáról	reggel	8 ó. 02 p.
„ „ „ „	este	9 ó. 11 p.
„ „ „ „	vásártér reggel	7 ó. 59 p.
„ „ „ „	este	8 ó. 43 p.
Nánásról:	m. á. v. indh. reggel	8 ó. 07 p.
„ „ „ „	este	8 ó. 52 p.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vérsesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nagyerdei fürdő.

Tisztelettel tudatom, hogy a kik nagyerdei fürdő-jegyeket előre váltottak, szíveskedjenek ezen jegyeiket 1888. évi Október 31-ig elhasználni, mivel azontul érvénytelené válnak.

Gözfürdőjegyek Vilmos Lajos sörösarnokában 35 kr-ért válthatók.

Tisztelettel

VILMOS LAJOS.

Gazdák figyelmébe.

A Szunyogh-féle esztári gulyából 5-öd fű és idősebb 25 db tenyész-, s tavaszra borjazandó tehén lesz a Szt.-Mihályi debreczeni nagy vásár alkalmával a marha vásártéren eladásra felállítva.

Esztár, 1888. október 2.

SZUNYOGH SZABOLCS.

Nyilt-levél

a nőegyletek és más jótékony egyletek vezér titkáraihoz.

Az egyleti vagyonnak szaporítására rendkívüli alkalom nyújtatik. — Bővebb értesítés „R. L. B.” alatt Mezei Antal hirdetési irodájában Budapest, Gizellátér 1. adatik.

734B
1888

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező nagyerdei vendég fogadó a fürdőházzal és gőzfürdővel s az ezekhez tartozó alkatrészekkel, az ugynevezett Dobos pavillonnal s ennek felszerelvényeivel együtt 4332 frt kikiáltási ár mellett folyó 1888 év November 1-től 6 évre, tehát 1894 évi október 31-ig terjedő időre a városház nagy termében f. 1888 évi október 18-ik napján délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a városi számviteli hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni kívánók azzal értesítettnek, hogy valamint a kádas úgy a gőzfürdő még a jövő évi tavaszi idény előtt a város által nagy beruházási költséggel átfog alakíttatni; továbbá, hogy a kikiáltási ár 10% át bánatpénzüll az árverelő bizottság kezéhez letenni tartoznak.

Debreczen, 1888. október 1-én.

A városi tanács.

Jó szív

Sorsjegyek.

Naponként 10 forintot biztosíthat tőke és rizikó nélkül bárki a „Jó szív” sorsjegyek igen kedvező feltételek mellett való eladása által, melyek huzása 20.000 frt főnyereménnyel már október hó 15 én lesz.

Ajánlatok intézendők

Riesz S.

BUDAPEST, Hatvani-utca 18. sz.

CZERNY „TANNINGENE”

Legujabb, olom nélküli, ártalmatlan egyedül legjobb

hajfestőszer

haj és szakál, ugymint szemöldökfestésre, mely a leggyorsabb módon s csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színet visszanyeri, melylyel az öszülés előtt bírt; a színt szapannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. *Ára 2 frt 50 kr.*

Czerni eredeti „keleti rózsateje”

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly fiatal, friss színt kölcsönöz,

mely másszor által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szepő, bőrpattanás, nem szép arczszín és napégetés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztátalanságát, minden szárga és barna arczszínt és egyidőre alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. *Ára 1 frt. Balzsam szappan hozzá 30 kr.*

Czerny J. Antal, Bécs, 1., Wallfischgasse 5.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschnak V. gyógyszerész urnál. Miskolcon: Dr. Herz Mór gyógyszerésznél. Ungvárt: Hoffmann Béla gyógyszerész urnál. Aradon: Eliás Árnin illatszerésznél. Temesvárott: Stefan J. Tarcsay (Apothek) zu Marichif Fabrik Budapest: Török József gyógyszerész, Király-utca 12 sz. Csak akkor valódi, ha Czerny J. Antal nével van aláírva.

Szíveskedjék a hirdetést esetleges szükségletnek fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúviz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka, ajánl következő árak mellett legjobb minőségű **FÜSZERÁRUKAT, különösen pedig:**

Valódi tokaji gyógybort, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi vörös borokat, kitűnő jamaikai rumot, theát, thea süteményt, amsterdami finom liquereket, francia, magyar cognacot, Liebig-féle huskivonatot, Nestel-féle gyermek táplisztet, petroléumot, császár olajat, flora gyertyát, továbbá mindennemű pincze gazdasági cikket, ugyszintén

FÜSZERÁRUKAT legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálattal mellett. Továbbá minden e szakba vágó cikketek legjutányosabb árak mellett, vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel szövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka. Nagyvárud-utca, megyeház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúviz raktára Debreczen és vidékére.

Salgó Tarjáni köszénbánya részvénytársulat.

Salgó-Tarjáni darabos- (tömör) és koczka-szén

háztartások számára

továbbá

AKNA-SZÉN GYÁRI CZÉLOKRA

kitűnő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállítatik Budapesten, valamint minden vasúti állomásra. — Megrendelések Budapestre az igazgatósághoz (V. ker. József tér 14. szám alatt) intézendők és pontosan fogantatnak.

A Salgó-Tarjáni köszénbánya részvénytársulat igazgatósága

Budaest, V. ker., József-tér 14. szám.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legujabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos iven, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászejelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árákon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.